

Déli Hirlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Timișoara, Piața Sf. Gheorghe (București-Urmasi-1) 4. Telefonszáma: Reggeltől este kilenc óráig 232, kontul 10 vagy 2-42. Egyes szám ára: 4 lei, Bukarestben 5 lei, Magyarországon 20 fillér, Ausztriában 20 garas, Jugoszláviában dinár, Csehszlovákiában 1 Čk. Hirdetések díjszabás szerint.

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE DE

Előfizetési árak: Temesvárott és vidéken házhoz kézbesítve havonként 60 lei, negyedévre 160 lei, félre 300 lei, egész évre 600 lei — Külföldön havonként 90 lei, negyedévre 250 lei, félre 450 lei, egész évre 900 lei, postai kézbesítéssel együtt. Állami tisztviselők és nyugdíjasok 20% kedvezményt élveznek.

1928 / VASÁRNAP / ÁPRILIS 15

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, IV. ÉVF. / 94 SZÁM

ROSSZABBODOTT TITULESCU LLAPOTA. Genfből jelentik: Titulescu külügyminiszter egészségi állapotában újból rosszabbodás állott be. Külügyminiszter ideges gyomorajban szenved, ami a táplálék felvételében akadályozza és ezért állandó yengeséget okoz. A külügyminiszter isérő személyzete Radulescu követégi tanácsos kivételével, aki továbbra a külügyminiszter mellett marad, Bukarestbe érkezett.

AZ ERDÉLYI VÁROSOK MARYARORSZÁGI LETÉTJEI. Bukarestből jelentik: Modolea belügyminiszteriumi vezérigazgató S. Draganescu ltusz dr. pénzügyminiszteri igazgatót pénzügyminiszter Budapestre kültötte, hogy magánosoknak és az államnak Budapesten, illetve Magyarországon levő jelzálogtartozásainak gyét az 1924. évben megkötött román-magyar megegyezés alapján rendezzék. Ez alkalommal az erdélyi városoknak és különböző erdélyi intézményeknek Budapesten levő letétjei azaszállítása kérdésében is megállapodást létesítsenek. Draganescu Titusz dr. az imperium átvétele előtt osszabb ideig a magyar pénzügyminiszteriumban teljesített szolgálatot.

POLITIKAI DRÁMA ES OPERETT. Bukarestből jelentik: A Lupta terjűt közöl Argetoianu földművelésügyi miniszterrel, aki odanyilatkozott, hogy most két szindarab játszódik le a politikai életben. És pedig egy dráma és egy operett. Az elsőt mindazok a bajok és nyomorúságok kozzák, amelyek a nagy háboru terészetes következményei. A kormány ryekszik mindezeket javítani és ki-elenti, hogy rövidesen örvendetes övetkezményei lesznek a valuta stabilizálásának, mert a készpénz emel-edi fog, a kamatok csökkennek. Az operett nem más, mint az ellenzék koiikus lármája, amelyet a lapok há-ájain hoznak színre és amellyel a ormány hetenkint még öt percig sem oglalkozik. A kormány csak azzal tö-ödik, hogy a rendet és nyugalmat megörizze és hogy az erre hivatottak avartalanul dolgozhassanak.

MEGKEZDÖDÖTT A SZENTGOTTHARDI ÜGY VIZSGÁLATA. Bécsből jelentik: Genfi távirat szerint a szentgotthardi ügyben tegnap két egyverszakértő és tizenöt népszövetégi tisztviselő Szentgotthardra utatott. Ezeknek visszatérése után ül-sak össze Genfben a hármas bizott-ág.

ERDÉLYI BÉLA PÁRBAJA. Bu-lapestről jelentik: A budapesti tör-évnyszék tegnap vonta felelősségre párbaívtségért a hitvesgyilkos Er-délyi Bélát. Erdélyi Béla tavaly Elek Istvánnal vívott párbaív, majd dühé-ven eldobta kardját, nekiugrott ellen-élenek és az arcán megharapta. A örvényszék Erdélyit párbaívtségért s sulyos testi sértésért hat hónapi öörtőre, Elek Istvánt pedig párbaív-étségért háromszáz pengőre ítélte.

Uj csapást mértek a tanári fizetéseknek egységesítésével a kisebbségi és magániskolákra

Bukarest, április 14.

A közoktatásügyi miniszterium tegnap rendeletet küldött az ország összes tanfelügyelőségeihez. A rendelet szerint az összes magániskolák, illetve a nyilvánossági joggal nem bíró, valamint a kisebbségi iskolák fentartói kötelesek gondoskodni arról, hogy a jövő tanévben a tanári kar ugyanolyan fizetést élvezzen, mint az állami iskolák tanári kara. Ezzel kapcsolatban a szóbanforgó iskoláknak az egyes tanévek beosztását is úgy kell elrendezniük a heti tanítási órák

szempontjából, mint az állami iskolákban van. Amennyiben egy tanár a törvény által előírt óramennyiségnél többet dolgozik, úgy azt az iskolának duplán kell megfizetnie. A törvény tudvalevőleg tizenöt órában állapította meg a tanítási időt, tíz évi szolgálat után pedig csak heti tizenkét órában. A kisebbségi iskolák azonban a küzdelmes életviszonyok mellett nem vezethették be ezt a rendszert, hanem két év előtt elintézték a kormánynál, hogy a törvény ezen szakasza alól a

kisebbségi iskolák mentesülnek mindaddig, amíg a sokat hányatott államsegély kérdése megoldáshoz nem jut. A kisebbségi és magániskolákban a tanárok ennél fogva átlag husz-huszonöt órát tanítottak hetenkint, mert az iskolafentartók nem voltak képesek a tanári kar létszámát emelni. Amennyiben ennél fogva államsegély ügyét őszig nem sikerül elintézni, úgy a fizetések egységesítéséről szóló ezen új rendelet alapjaitban fogja megrendíteni a kisebbségi oktatást.

Müller Kálmán szabadon

Tegnap hagyta el a kolozsvári hadbírótság fogházát és feljelentést készül tenni

Kolozsvár, április 13.

Müller Kálmán, az országos egységes szakszervezeti tanács elnöke, mint azt a Déli Hirlap rendkívüli kiadása tegnap már közölte, kiszabadult a kolozsvári hadbírótság fogházából. Tarpu ezredes, katonai főügyész déli egy óraker helyezett Müllert szabad ábra. Vele egyidejűleg a hadbíró ügyész javasolta még kilenc letartóztatott, közöttük Szántó Dezső dr. nagyváradi városi tanácsos, továbbá néhány aradi és nagyváradi munkás szabadlábra helyezését. Ezek

azonban az ünnepek beállta miatt csak a jövő hét szerdáján hagyhatják el a kolozsvári hadbírótság fogházát. Müller Kálmán ma reggel indul utnak Kolozsvárról haza Temesvárra. A több heti fogság és különösen az éhségstrájk testileg láthatólag megviselte Müllert. Kiszabadulása után kijelentette, hogy véleménye szerint letartóztatása VI a d János kolozsvári szigurancafőnök kezdeményezésére történt. Először azzal vádolták, hogy a nemzeti parasztpárt kolozsvári

gyűlésére érkezett, ő azonban bebizonyította, hogy semmiféle politikai pártnak nem a tagja, de mint román állampolgár különben is joga lett volna bármilyen politikai gyűlésen résztvenni. Majd azzal vádolták, hogy a nagyváradi kommunistákat ő finanszírozta, ezt a vádat később odamódosították, hogy a nagyváradi kommunisták neki adtak pénzt. Müller kijelentette, hogy személyes szabadság megsértése miatt Vlad János szigurancafőnök ellen felettes hatóságánál feljelentést tesz.

Duca Temesvárott nyilatkozik a kisebbségi kérdés rendezéséről és cáfolja a kormány távozását

Temesvár, április 14.

Duca belügyminiszter olaszországi útján tegnap délben a Szimplonvonattal átutazott Temesvárott. Kisérétében volt Callimachi herceg és Constantinescu Ata külügyminiszteri követéségi tanácsos. A belügyminiszter fogadtatására a jözsefváros állomáson megjelentek Cosma Aurél dr. volt miniszter, Georgevici Lucian dr. főpolgármester, Bunge-tianu István állambiztonsági vezérfelügyelő, ifj. Cosma Aurél dr. képviselő és még többen. A belügyminiszter szívélyesen elbeszélgetett Cosma Aurél dr. volt miniszterrel, majd Bunge-tianu vezérfelügyelő közölte vele a milánói bombamerénylet hírért, amelyről a belügyminiszternek még nem volt tudomása. Kérésére munkatársunk lefordította a Déli Hirlapban a bombamerényletről megjelent tudósítást. Amikor engedélyt kérünk néhány kérdés feltételére, Duca, az örökös diplomata, aki a belügyminiszteri székben is külügyminiszter, így vála-

szol: — Semmi mondani valóm nincsen, először azért, mert valóban nincsen, másodsor, mert szabadságon vagyok és nem politizálok, ezt elvégzik helyettem miniszter társaim. — Az elmúlt hónapokban tudósítások jelentek meg a bukaresti lapokban, hogy a kormány a kisebbségi kérdést meg akarja oldani. Erről a kérdéstről szabad felvilágosítást kérni? — Az elmúlt minisztertanácsban a kormány kebelében elnökletem alatt álló miniszteri bizottságot szerveztünk, amelynek feladata a kisebbségi ügyek tanulmányozása. Dolgozunk egy olyan platform megteremtésén, amellyel, ha egyelőre nem is intézményesen, törvényileg szabályozva, de mégis el lehessen intézni a kisebbségi problémát. Természetesen a kormány programjába vette a kisebbségi kérdésnek a parlament útján, törvényhozással való szabályozását is kisebbségi törvény útján.

— Az állampolgársági listákból kimaradt egyének ügyét miként rendezi a kormány? — Már rendezte. Most készítik a belügyminiszteriumban az erre vonatkozó rendeletet. A kormány új rendelete módot ad arra, hogy mindenki, aki akár tévedésből, akár bármilyen más oknál fogva kimaradt, felvételét 1928 december harmincegyedikéig kérheti. — A kormány lemondásának híre? — Verjék ki végre fejükből azt, hogy a kormány távozik. Nem mondunk le, hanem maradunk. Titulescu is marad. A kormány átszervezéséről sincsen szó, még kevésbé a távozásáról. — A belügyminiszter a következő percben már Georgevici Lucian dr. főpolgármesterrel beszélget, akitől Temesvár ügyei iránt érdeklődik és megígérte a főpolgármesternek, hogy feltétlenül résztvesz a színház május tizenharmadiki ünnepélyes felavatásán.

Grósz Dezső.

Levél a Juhos-árvához

Irta: Fekete Tivadar

Erzsike, kedves, tegnap láttam a mamát, konflison, egészen futólag, egy kávéházi ablakból és láttam mellette ülni egy urat, aki minden valószínűség szerint Varjassy Lajos dr. volt, a mama ügyvédje. Amennyire egy kávéházi ablakból ezt az egészet látni lehetett, Varjassy uron egy meglehetősen kopott tavaszi felöltő volt és a mama régi eleganciájának, fölényes exteriőrjének és finom ruházkodási stílusának a nyomain sem figyelhettem meg. Lehetséges, hogy ez azért volt, mert a konfliszaladt és ilyenkor, egy szaladó és tőlünk távolodó jármű után, versenyt galoppoz a gebével az újságírói fantázia. Meglehet, hogy nagyon elegánsak voltak. De akkor a szímatom azt diktálja, hogy ehhez az eleganciához legalábbis egy Fiat kocsit illik, ha már nem egy Lancia. Valahol, Erzsike, kedves, baj van. Én emlékszem még arra a nagy Fiaúra, amelyikkel most két esztendeje autóztunk ki az agai birtokra. Most aztán egészen komolyan kérdezem: Szent Isten, Erzsike, csak nem konflison járnak ki Agára?

Nem tudom, de újabban nem lehet semmi jót hallani a Juhos-ügyben. Néha cikkek jelennek meg, hogy az egész per komplexumát a brassói és kolozsvári törvényszékek veszik revízió alá. Máskor azt lehet olvasni, hogy Varjassy dr. a mama ügyvédje, valami ókirálysági malomügyben még mindig az ilfovi törvényszék foglya. Máskor azt lehet olvasni, hogy szabadlábra helyezték kaució ellenében. Ezzel szemben gyakran lehet — futólag — látni Temesvárott.

A nyakkendője már távolról sem olyan korrektil és kockottul megkötött mási, mint ezelőtt két esztendővel. És valami fáradtság is ül az arcán. És a mama?! Istenem, a nagyszerű és ragyogó Juhosné, akit láttam a kastélyában csillogni, Juhos Gyula császári és királyi kamarás afrikai vadászatainak trofeumai között, akit láttam zokogni a börtönajtóban, amikor ártatlanul odahurcolták, akit láttam diadalmas elégtételben kacagni egy nyári este a felszabadulás urjákezdő boldogságában, akit láttam izgalmas meghurcoltatások, fájdalmas és meg-alázások középpontjában, a mama, Istenem, már nem a régi, fölényes, csodálni való, hűvös földbirtokos hölgy, hanem egy fáradt, összetört, kimerült, maszk nélküli, szerencsétlen és megkarcolt-szívű asszony. Hogy mi van a perrel? Hogy Brassóban döntenek-e, vagy Kolozsvárott? Hogy ki termelik-e a kétszáz hold erdőt, vagy nem? Hogy megszólal-e még ebédnél az indiai gong? Hogy fehér keztyűt huz-e még a Gyuri inas a tálalásnál, — ezek mind olyan rettentően bizonytalan dolgok, mint amilyen bizonytalan maga az egész élet, furcsa hercehurcáival, nehéz megzökkenéseivel és cikázó villámfényeivel. Csak egyetlen egy bizonyos, csak egyetlen egy vérző realitás sikolt fel ennek az egész ügynek a hamvadó stádiumában, csak egyetlen egy megdönthetetlen pozitívum rakétázik felénk az agai fenyvesek suttogó sötétjéből: és az, hogy volt 14 milliós birtok, nincs 14 milliós birtok, kézen-közön, pereken, herce-hurcákon és fájdalomkon át Maga maradt itt egyedül Erzsike, Kedves, Maga van egyedül, Maga, a szegény árva, egyedül!

Beszéltem a Nagymamával a tavaszi korzón. Bethlen grófnő mialatt virágos damák sétálgatnak a napfényben, azt kérdezte tőlem:

— Mondja kérem, mit csináljunk az Erzsikével?

Megint friss tavasz van, damák a korzón, nagyon fáj a szívem, Torkomon akadt a szó, nem tudtam felelni a grófnőnek, abban a percen láttam a szegény cselédeket, az üres istállókat Agán, a levágott erdőket, a dülledező kis lugast, amit még a császári és királyi kamarás épített. Az agai dombon nem világít a villany, petróleumlámpát gyújtanak este és hasoká tart a per, bizony mondom, még kísértetek is járnak talán a pincében. Bethlen grófnő helyett Magának üzenem Erzsike, aki most már nagylány: nem szabad tulságosan sokat foglalkozni a latinnal, vagy éppen az exakt tudományok felé orientálódni, figyeljen rám és fogadja meg a tanácsomat, a 14 milliós birtok-per után: Juhos Erzsike keressen gyorsan egy írógépet!

irodát, menjen oda a főnökhöz, biccentse meg a barna, gögös fejét és mondja esőndesen:

— Főnök ur, kérem, Juhos Erzsike vagyok, Juhos Gyula es. és kir. kamarás leánya, egy egész egyszerű szegény polgári kislány, olyan, mint a többi. Megtanulok írni a gépen, megtanulom a Gabelsberger-Markovits rendszert és elmegyek egy hivatalba. Pénzt kell keresnem, reális pályára kell lépnem, ahogy mondani szokás, bocsánatot kérek. Tessék egy írógépet adni!...

A főnök is biccenteni fog a fejével. Kint Agán koratavaszi szél süvit, a komor tölgyek és a suttogó fenyők éppen meghajlítják a fejüket, mint az írógépiroda főnöke. Juhos kamarás ur nyugodtan alszik, dolgozik a leánya és ha semmi mást nem őrzött meg, erre az emberöltőre, legalább becsülettel, önérettel és hittel őrizte meg ennek a névnek a kéttagu szavát: Juhos!

A svábok rokonszenve

a nemzeti parasztpárt politikája mellett nyilatkozik meg

Temesvár, április 14.

A Curentul temesvári tudósítója beszélgetést folytatott Muth Gáspár dr. ügyvéddel, a bánsági svábok vezérével. Az érdekes beszélgetésből a Curentul nyomán az alábbi részleteket közöljük:

— Ha a magyar időkben gazdasági és anyagi szempontból a svábságnak talán jobb sorsa is volt, kulturális szempontból azonban a magyar uralom alatti évek a svábság leg-szomorubb korszakához tartoznak. Nem mondhatjuk, hogy el voltunk nyomva, de hiányzoit népünkben a nemzeti öntudat. A nemzeti öntudatra való ébredés tekintetében a románok részéről sok jóindulatot tapasztaltunk. Különösen a kormányzótanács tanúsított megértést irányunkban. De amilyen megértő volt a kormányzótanács, annyira az ellenkezőjét mutatta a liberális párt. Nemzeti öntudatunkat és a kulturális téren szerzett győzelmeinket megtizedelték. Anghelcsu iskolapolitikája pedig ránk nézve végzetes. De nő az elégtelenség nem-

csak ebben a vonatkozásban, hanem gazdasági és pénzügyi téren is. Amíg a volt osztrák-magyar monarchiában a jegybank egyenlő kézzel adta a visszszámítolási hiteleket, addig a Banca Nationala a román bankoknak alaptőkéjük kétszáz és háromszázszorosát adja, a kisebbségi pénzügyintézeteknek pedig csupán tíz százalékot nyújt visszszámítolási hitelként. Vagy beszéljek Bratianu Vintila pénzügyi politikája mellett a temesvári pénzügyigazgató kiméltelen adópolitikájáról is? Mondjam el, hogy száz és száz sváb kisiparos a tönk szélére jutott a nagy adók miatt? Ha mindehhez hozzávesszük még közállapotaink legrosszabbik tünetét, a korrupciót, akkor megérthet mindent.

A továbbiakban Muth Gáspár dr. azon álláspontjának adott kifejezést, hogy a svábság a nemzeti parasztpárttal rokonszenvez. Hogy miért azt így magyarázza:

— Két világnézet harcol. Bratianu képviseli a bizantinizmust, Maniu Gyula jelszava pedig a törvényesség és harc a korrupció ellen.

Bolsevik erkölcs

Kommunista írók förtelmes bűne

Bécs, április 12.

Moszkvából ideérkezett kommunista lapok visszataszító botrányról számolnak be. A leleplezések förtelmes színben tüntetik fel a kommunista Oroszország szellemi életének vezetőit, az írókat. Egy konkrét ügy kapcsán foglalkoznak a moszkvai lapok az irodalmi körökben dúló botrányos viszonyokkal.

A forradalmi törvényszék a napokban letartóztatta az orosz írók szövetségének főtákarát, Altschulert és hat barátját. Altschuler és társai gyalázatos módon erőszakot követtek el egy népbiztos feleségén, aki szegyenében öngyilkos lett.

Az öngyilkos asszony két levelet

hagyott hátra. Az egyiket férjéhez intézte és ez a következőképpen szól:

— Tegnap nagy szegény ért. Lehetetlen tovább élnem.

A második levelet Altschulernak írta. Ez a következőket tartalmazza:

— Légy átkozott egész életeden át! Légy háromszor is átkozott azért, hogy tegnap leittattál és azután kiszolgáltattál kintzónak!

A megejtett vizsgálat megállapította, hogy Altschuler hat író társával együtt leittatta a fiatal asszonyt, akin azután a bestiális férfiak sorra erkölcstelen merényletet követtek el.

A moszkvai lapok az esettel kapcsolatban az írói körökben dúló felháborító viszonyok megvizsgálását követelik.

Ha szép akar lenni,

használjon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant, liliompudert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Ersei városi gyógyszerüzében, a „Fekete Sas-hoz”, I. Szentgyörgy-tér.

AZ ÁSVÁNYVIZ FEJEDELME

A MATILD BORVIZ

Főlerakat: Egyesült Szikvizgyárak, Timisoara, Posta-u. 16.

JUNGINGER FERENC

lakatosmester

Temesvár-Gyárvaros, Kém-utca 2.

TELEFON 13-95

állandóan raktáron tart

takaréktűzhelyeket minden nagyságban és vállal minden szakmába vágó munkát legolcsóbban. 995

WEISZ és GÖTTER

„KÜHNE“ géplerakat

TIMISOARA, Str. Bratianu (Uri-u.) 1a

Bánati képviselő: az „Eber“-féle igésekben
Gebrüder Eberhardt, Ulm a/D
ekegyárból.

A Deutsch-Donauländischen Waren-austausch A.-G.

eladási helye Temesvárott.

Vetőgépek Eber-ekék Szénakaszalók
Morzsolók Eber-ekék Kötők

Nagy raktár kaszalók és kötők
tartálékraeszeiből 19

OLCSÓ
akkumulátortöltések

szakszerűen, gyorsan és jól az alábbi áron:

4 Voltos akkumulátorok:		
10 Amp. óráig	.....	35.- lei
20 " "	.....	40.- "
30 " "	.....	50.- "
50 " "	.....	60.- "
6 Voltos akkumulátorok:		
20 Amp. óráig	.....	40.- lei
30 " "	.....	60.- "
50 " "	.....	80.- "
12 Voltos akkumulátorok:		
20 Amp. óráig	.....	50.- lei
30 " "	.....	75.- "
50 " "	.....	90.- "

Leadóhelyek:

Józsefváros: Radio-laboratorium „Material“ Bulev. Berthelot (Kossuth-u.) 3. sz. „Tungsram udvar“. Telefon: 19-56

Bécs: Toth és Müllel cég, Szt.-György-tér. Telefon: 22-91.

Gyárvaros: Révész elektrotechnikai vállalat, Liget-ut 9. Telefon: 13-02

Dollar

BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

TURDA,

Piața Mihai Viteazul Nr. 35.

Felvez kölcsönösségen alapuló biztosításokat halálesetre

100.000 — lei erejéig

18-70 éves korhatárig orvosi vizsgálat nélkül csekély tagsági díj mellett (1000 — lei tagsági díj, 100 — lei hozzájárulás, 1400 tagból álló csoport)

Mielőtt biztosítást kötne, érdeklődjön társaságunk erkölcsi és anyagi garanciáiról. Vezérügynőség Arad, Str. 1. Decembrie (volt Fa-utca) 2. sz. ajtó 2.

Megbízható ügynököket magas juttaléka és fixre felvezünk.

Jelentkezni lehet az aradi vezérügyn.-nél.

A vállát vonogatta

Frates főtanfelügyelő azokra a felvilágosításokra, amelyeket a nagypénteki vizit alkalmával kapott

Temesvár, április 14.

Egy hét óta állandó beszéd tárgy Temesvárott az a mód, ahogyan Frates Romulusz főtanfelügyelő a józsefvárosi katolikus elemi fiúiskolát felülvizsgálta. A német osztályoknak még egyre hiányzó nyilvánossági joga amúgyis elég gondot okoz az iskola vezetőségének, ehhez aztán most hozzájárul az a riadalom, amit a nagypénteki főtanfelügyelősi látogatás okozott.

Felkerestük Metzger Márton dr. józsefvárosi plébános-főesperest, a katolikus elemi fiúiskola igazgatóját, akit megkértünk, hogy mondja el részletesen az ominózus iskolalátogatás körülményeit.

Metzger Márton dr. készségesen állott rendelkezésünkre és a vele folytatott beszélgetésünket az alábbiakban közöljük.

— Tényleg nagypénteken történt az iskolalátogatás? — volt az első kérdésünk.

— Igen. A dolog úgy történt, hogy csütörtökön estefelé, amikor egy temetésről hazatértem, a hitközségi iroda vezetője értesített, hogy Frates Romulusz főtanfelügyelő — aki velem szemben mindig előzékenyen és kedvesen viselkedett — közölte, hogy meg akarja látogatni az iskolát és kérte, hogy telefonáljak neki, mikor volna ez lehetséges. Csütörtökön már nem tudtam telefonálni, másnap pedig nagypéntek volt, amikor kora reggeltől ott voltam a templomban és nem volt érkezésem a telefonálásra. Délben a főtanfelügyelő egyik tisztviselőjét küldötte hozzám azzal, az iskola érdeke kívánja, hogy a vizsgálat minél előbb történjék meg.

Azt válaszoltam, hogy az iskolám érdekében szívesen hordok akár zsákok is és ezért, ha a látogatásnak éppen nagypénteken kell megtörténnie, hát tartok meg akkor.

A tanerőket sietve értesítettem a főtanfelügyelői látogatásról és azok meg is jelentek.

— Milyen viselkedést tanusított Frates főtanfelügyelő a vizsgálat során?

— Igen udvariasan viselkedett a tantestülettel szemben, de máskülönbén szokása szerint rideg és szigorú volt. Mindennemű hibát és hiányt konstatált és mindenféle törvényellenességet állapított meg. Pedig, ha más valaki elfogulatlanul nézi ezeket a dolgokat, se hibát, se hiányt, sem pedig törvényellenességet nem állapíthatna meg. Például kifogásolta azt, hogy miért lóg a tanterem falán csak néhai Ferdinánd király és Mária királynő arcképe és miért nincsen ott Mihály király arcképe is? Azt a választ, hogy erre vonatkozólag nem kaptunk semmiféle rendeletet, nem fogadta el.

Kifogásolta azt is, hogy az iskolában miért vannak összevont osztályok és hiába válaszoltam erre a kifogásra azt, hogy állami iskolák is vannak összevont osztályokkal.

Ugyancsak hibául rótta fel azt, hogy az iskolában az összes felszerelés miért nincsen a helyén. Arra a feleletre, hogy a husvétii szünidő alatt az iskolában nagytakarítást, surolást, meszelést végeztettünk és ezért kellett a felszerelést kihordani, csak a vállát vonogatta. Egy csomó felszerelési tárgyat, amely a nagytakarítás miatt ideiglenesen a padláson, vagy másutt volt elhelyezve, úgy vett fel jegyzékbe, mint nem létezőt.

— Mit mondott Frates főtanfelügyelő az iskola német tagozatáról?

— A német tagozatról egyszerűen és kurtán kijelentette, hogy azt rövidesen be fogja zárítani. Ezt a kijelentését nem indokolta meg bővebben.

— Az iskola magyar tagozata kapott már előzetesen megintést?

— Igen, kétszer.

— És milyen okból?

— Azt nem tudjuk.

Csak azt tudjuk, hogy a két megintés rendellenesen és a törvényben megirt mód mellőzésével történt.

Az előírás az, hogy valamely iskolának a megintése csakis az iskola igazgatója által aláírt jegyzőkönyv alapján történhetik és a jegyzőkönyv tartalmazza azokat a mulasztásokat, amelyekkel az iskola a megintésre jogot ad. Ez egyik alkalommal sem történt. És érdekes, hogy a két megintést sem kaptuk szabályszerű kézbesítéssel, hanem igen különös módon. Az első megintést egy másik hivatalos iratesomóba tették bele, annak elküldését nem is jelezték és mi azt csak napok múlva leltük meg az iratok között. A második megintés még különböző módon jutott el hozzánk.

Azt valamely tanfelügyelősi szolga egyszerűen becsusztatta a zárda kapuja alatt a zárda udvarára, ahol azt az apácák megtalálták.

Nem tudjuk megmondani, hogyan jutott az irás hozzájuk és elhozták az elemi fiúiskolához.

— Főtisztelendő ur, mint az iskola igazgatója, mit szándékozik Frates főtanfelügyelő eljárásával szemben cselekedni?

— Teljesen tehetetlen vagyok. Én mint pap csak kérni tudok és minden alkalommal azt kérem, hogy románok és kisebbségek, akik ebben az országban lakunk, értsük meg egymást. Kölcsönös szeretet és nagyrabecülés hozza össze a románokat a magyarokkal, németekkel, bulgárokkal és más nem-

zetiségekkel. Ne legyen köztünk harag és gyűlölet. Becsüljük meg egymás intézményeit.

A románságnak nem arra kell törekedni, hogy a nyelvünket vegye el, hanem arra, hogy a szívünket nyerve meg.

Frates Romulusz főtanfelügyelőt és a többi revizor urat, mint volt tanár, még az elmúlt rezsimből ismerem. Kiváló tanfériak voltak és meg vagyok róla győződve, hogy bizonyára ma is azok még. Éppen ezért nem tudom rideg eljárásukat megérteni. Frates főtanfelügyelő urat kértem, hogy legyen méltányos és belátásteljes, azonban hüvösen azt válaszolta, hogy ragaszkodik a törvény betűjéhez. Pedig hát a törvény alkalmazásába is lehet szívet és megértést belevinni.

Metzger Márton dr. a beszélgetés során elmondta még azt is, hogy Karánsebesen — ahol plébános volt, mielőtt Temesvárra jött — milyen szívélyes viszonyban élt a görög keleti román papsággal. Badescu Traján és Musta Filaret püspököket most is rajongással emlegeti.

Nemes, magasztos alakjukat és keresztényi jellemüket egész életén át nem fogja elfelejteni.

A karánsebesi román plébánosokkal is a legteljesebb testvéri egyetértésben élt. Azok mindenkor nagy előzékenységet tanusítottak a katolikus vallással és annak intézményeivel szemben. Ezt a megértést láthatta a görög keleti szeminárium kispapjainál is, akiket ilyen nemes szellemben nevelnek.

— Ilyen emberek, — fejezte be szavait — több kisebbségi hitet szerettek a román ügynek, mint Frates főtanfelügyelő és a hozzája hasonló gondolkodásuk minden szigorú, rideg rendelete és mesterkéltséggel törvénymagyarázata.

Sajtpapír lett

a magyar vasutasok nyugdíjkérvénye, melyet az egyik szolgálati főnök eladott

Temesvár, április 14.

Hat hónap előtt feltűnést keltő cikkben írta meg a Déli Hírlap, hogy a temesvári kerületi vasutagazgatóság irattárának egy részét az egyik tisztviselő sajtupapírnak adta el. Az irattárban nemesak a volt MÁV tisztviselők képesítési okmányai, személyi adatai, szolgálati idejüket feltüntető okmányai voltak, hanem az 1920. év után a MÁV vasutasok részéről beadott nyugdíjkérvények is. Az érdekeltek ezért nyolc éve hiába szaladgálnak Bukarestből Temesvárra, innen újból a fővárosba, mert okmányaik hijján ma sem kapnak még

nyugdíjat. A szokatlan ügy most ismét aktualitást nyert. A közlekedésügyi miniszterhez ugyanis feljelentés érkezett, hogy az egzisztenciákra sorsdöntő irattárt Copaceanu Márton a temesvári kerületi vasutagazgatóság könyvelési főnöke adta el. Copaceanu ellen elrendelték a vizsgálatot, azt Verulescu, valamint Darián vasuti felügyelők folytatták le és a vizsgálat anyagát betérjesztették a közlekedésügyi miniszteriumhoz. Azóta döntés még nem érkezett. A Magyar Párt feladata lenne a nagyobbára magyar vasutasok nyugdíjügyét a méltányos megoldás felé siettetni.

Utazás a világűrbe

új szerkezetű rakétakocsi segítségével, amelyet robbanás hajt

Berlin, április 13.

A tudomány mai állása szerint Verne Gyula álma a Holdba való utazásról már nem tartozik többé a lehetetlen fantázia keretébe. Komoly tudósok évek óta foglalkoznak annak a problémának a megoldásával, hogyan

lehetne a Földről a világűrbe eljutni. Legnehezebb volt annak a megoldása, hogy mi legyen a hajtóereje annak a szerkezetnek, amely az utazásra készített alkalmasítást a Föld levegőregegen túl továbbvigye. A legtöbb tudós megegyezett abban, hogy a szer-

kezetnek rakétaszerűnek kell lennie vagyis a belsejében egymást követő robbanásoknak kell a hajtóerőt adni. Ezen az alapon folytatta kísérleteit a berlini Opel automobil-gyár, amely szerdán este a berlini versenypályán be is mutatta az ugynevezett rakétakocsit, amely a világűrbe való utazás lehetőségének megoldására van szánva. A kocsi az indulás utáni nyolcadik másodpercben már száz kilométeres sebességgel robogott, miáltal bebizonyosodott, hogy gyakorlati alkalmazása a légűrben nem lehetetlenség. Hajtóerőnek egy különleges robbantószerkezetet használnak, amelyet Valier professzor fedezett föl. A kocsit később vasuti sineken is kipróbálják. Az Opel-művek vezetősége meg van róla győződve, hogy egy ilyen rakétahajtót még ebben az évben sikerül a világűrbe eresztetni.

Felboncolják a román gyanus halál eset áldozatát

Temesvár, április 14.

A Déli Hírlap megírta, hogy a temesvári ügyészséghez névtelen feljelentés érkezett, amelynek adatai arról adtak hírt, hogy Rotariu Vazul, román titiznyolc éves kereskedőseged, aki március tizenhetedikén halt meg, nem természetes halállal halt ki. A névtelen feljelentés az anyát gyanusította, hogy fiát ő tette el láb alól, mert nem tűrte egy fiatalemberhez való viszonyát. A feljelentés adatai szerint az anyát megmérgezte fiát. Seciureanu vezetőügyész Gutu Atanász rendőrigazgatót bizta meg a nyomozással. Gutu egy héten át eszközölte a tanú kihallgatásokat és számos embert hallgatott ki. A vallomások olyan körülményekre vetettek világosságot, amelyekből arra lehet következtetni, hogy a névtelen feljelentés nem alaptalanul iródott. Gutu a nyomozás eredményéről jelentést tett Seciureanu vezetőügyésznek, aki erre elrendelte a fiu holttestének exshumálását és boncolását. A boncolást Wachsmann Alvin dr. törvényszéki orvos a görög keleti husvétii ünnepek után eszközölte. A halál okául a hivatalos jelentés szivgyengeséget állapított meg és a boncolás lesz hivatalos kideríteni, vajjon a szivgyengeséget nem mesterségesen uton idézte-e elő Rotariu Helén, a fiu meggyanusított édesanyja.

Sikkasztó

bankigazgató, aki az utolsó percben megszökött

Szabadka, április 13.

A szerajevói Zsidóbank szabadkai fiókjánál rovancsolás közben a főkönyvben több hibát fedeztek fel. Ezekért felelősségre vonták Fischl Pál cégvezetőt, aki mint Albachari Mór igazgató teljes hatalmu helyettese az igazgatói teendőket is ellátta. Vizsgálat közben egyszerre csak Fischl kijelentette, hogy egy pillanatra ki kell mennie. Csak később derült ki, hogy leszaladt az épületben levő kávéházba és annak telefonfülkéjéből két beszélgetést folytatott le. Az egyik beszélgetés arra való volt, hogy magának a horgosi határállomásra autót rendeljen. A másik beszélgetést Szeggeddel folytatta és az egyik szállodában szobát rendelt magának. Fischl Pált a rovancsoló bizottság hiába várta vissza, mert az többé nem mutatkozott. A rovancsolásnál egy millió és kilencszáz ezer dinár hiányt találtak. Az esetet azonnal bejelentették a rendőrségnek, amely miután megállapította, hogy Fischl Horgos irányában szökött, azonnal telefonált a szegedi rendőrségnek és kérte Fischl letartóztatását. Fischl Pál Szabadkán igen nagy szerepet töltött be. A város egyik legismertebb alakja volt, azonkívül városatyja is. Szolid polgári életet élt látszólag. Elnöke volt a Szand sportklubnak és minden pénzét a klub felvirágztatására fordította. Apósa több-szörös milliomos. Megállapították, hogy a hiányzó pénzt apránként vette fel a bankban.

!! NINCSTÖBBÉ LAKÁSHIÁNY !!

Eladunk Építetünk Ház- és villatelkeket
 1-2 szobás beköltözhető új téglaházakat 5-6 évi lefizetésre. :: heti 300 lei törlesztésre.
 :: lefizetésre. :: **Építési anyag is részletre.** Tel.: 11-03

KARDOSTELEP intézőségénél.

Házát lakbérrel lefizeti.

Hirek

Az anyák napja

Az anyák napja amerikai ötlet, oda-
t már nemzeti ünneppé emelkedett.
Abból áll, hogy az esztendő egy nap-
ját minden család az anyának szenteli,
ezen a napon nincs pénzajhászás,
nincs mozi, nincs tánc, nincs szerelem,
csak megilletődés és meleg köszönet
az anya iránt. Gyermekei ezen a nap-
on a legnagyobb távolságból is el-
hozzák virágszálukat az anyának. Ha
pedig már nem élne, az egész család
kimegy hozzá a temetőbe.

Ezt a szép amerikai szokást az euró-
pai országok közül az északiak vették
át eddig, most azonban Svájcban is
mozgalmat indítottak az anyák napja
meghonosítására s ezidén május máso-
dik vasárnapján már meg is fogják
tartani. Nem lehetetlen, hogy Svájból
még hozzánk is eljut az anyák napja
a jövőben.

Fizessen

— Uj régenshimnusz. Bukarestből
jelentik: A hadügyminiszteriumban
tegnap hallgatták meg az új régens-
himnusz, amelyet Vlaputu ezre-
des, a katonai zenekarok felügyelője
szerzett. A himnusz mindenütt ját-
szani fogják, ahol a régens tanács
megjelenik.

— Cosma Aurél dr. volt miniszter
ittthon. Cosma Aurél dr. volt minisz-
ter, a bányásági liberális pártszervezet
elnöke, tegnap Bukarestből, ahol ál-
landóan résztvevett a parlament munká-
jában, a husvéti ünnepekre hazatér-
zett. Cosma dr. volt miniszter ezuttal
hosszabb időt tölt Temesvárott.

Tavaszi újdonságok nagy választék-
ban megérkeztek Dénes és Pol-
lák cégnél. Főüzlet: Gyárvaros An-
drássy-ut. Fiókküzlet: Belváros Mercen-
tea. Cégtulajdonos: Dénes Vilmos

— Görög keleti husvét a gyárvarosi
székesegyházban. A görög keleti ro-
mán husvéti ünnepek alkalmából a
gyárvarosi görög keleti katedrálisban
az ünnepi istentisztelet sorrendje a
következő. Nagyszombaton hajnali há-
rom óraker feltámadási körmenet
amelyen megjelennek az összes pol-
gári és katonai hatóságok, élükön
Coste Gyula dr. prefektus és Pro-
dan János vezénylő tábornok, had-
osztályparancsnokkal. Husvét vasár-
napján délelőtt kilenc óraker liturgia
délután három óraker vespere. Hus-
vét hétfőjén reggel hat óraker ünnepi
mise és a virágok szétszórása, délelőtt
tíz óraker liturgia. Délután három
óraker vespere lesz. Husvét ked-
dén reggel hat óraker mise, délelőtt
tíz óraker liturgia következik.

* Dentist F. Bömchis fogműterme
Timisoara I, Szt. György-tér 4, I. em.

Tizenkilenc halott áldozata van a milánói bombamerény- letnek, amely anarchisták műve volt

Milánó, április 13.

A csütörtöki merénylet hatása alatt
még mindig a döbbenet uralkodik Mi-
lánó népe fölött. Azonban nemcsak Mi-
lánó gyászol, vele gyászol egész Olasz-
ország. A halottak száma immár ti-
zenkilenc. Negyvennél több ember pe-
dig súlyos sebekkel a kórházban fek-
szik. A legtöbb áldozat nő és gyermek.
A robbanás öt alpesi vadászt is meg-
ölt, egyiküknek a szilánkok feltépték
a hasát és a belei kilógtak. Egy leány-
ka óriási sebbel a koponyáján holtan
terült el a járdán.

Egy ügynök három gyermekével
akarta a királyi felvonulást vé-
gignézni. Mind a négyen halálo-
san megsebesültek és egymás mel-
lett vérükben feküdtek a földön.

A sebesülteket az érkező diplomaták
autóikra tették és a kórházba vitték.
A király autója nem jött az előre meg-
állapított időben, hanem tíz perccel
későbbben és ennek köszönhető, hogy
a merénylők terve nem sikerült.

Mussolini parancsára az állam vé-
delmére alakult külön bíróság viz-
sgálóbíróságának főnöke és több tag-
ja, valamint a katonai főügyész Ró-
mából Milánóba utazik, hogy a me-
rénylet ügyében a helyi hatóságokkal

elő a

együtt folytassák le a vizsgálatot. Ed-
dig száznál több gyanúsított egyént
tartóztattak le. Kiderült, hogy a mi-
lánói rendőrség kedden reggel névte-
len levelet kapott, amelynek írója volt
anarchistának mondja magát és el-
árulja, hogy néhány anarchista ret-
tenetes merényletre készül. A rend-
őrség meg van róla győződve, hogy a
merénylőket valóban az anarchisták
táborában kell keresni. A vizsgálat

— Létics szerb püspök a Bányában.
Létics György dr. szerb püspök ma-
este Temesvárra érkezik. Vasárnap
a belvárosi székesegyházban mond a
szerb husvét alkalmával ünnepi nagy-
misét, hétfőn pedig a mehalai tem-
plomban. A püspök azután az Alsó-
duna mentén fekvő szerb községekbe
utazik. Végiglátogatja a tizenegy köz-
séget és mindenütt istentiszteletet
tart. A jövő szombaton Orsován ke-
resztül visszatér Temesvárra és innen
Jugoszláviában levő székhelyére uta-
zik.

— Finom férfi fehérművek angol
poplin és zefirből — mult évi minták
50 százalék árengedménnyel. Gabriel
Papp-nál, Str. Alba Julia 5. (Hotel
Ferdinánddal szemben.)

során megtudták azt is, hogy szerdán
estefelé egy asszony, aki a Piazza
Giuglio Cezare egyik lakásának abl-
akát tisztította, észrevette, hogy ama-
lámpaoszlop körül, amelynél a me-
rénylet történt, csomaggal a kezében
egy jól öltözött fiatalember ólálko-
dott. Valószínű, hogy ez szerelte rá a
pokolgépet az oszlopra. Megállapítot-
ták azt is a bombaszakértők, hogy a
bomba egy kisebb alaku pokolgép volt,
amely dinamittal volt megtöltve. A
merényletnek olyan halottja is van,
akit nem a felrobbant bomba ölt meg.
Egy a Piazza Giuglio Cezaren lakó

ügynök fiatal felesége lakásának
erkélyén tartózkodott, hogy vé-
gignézze a király érkezését. A bom-
barobbanás olyan borzalmasan ha-
tott rá, hogy szívgöresöt kapott
és meghalt.

Valószínű, hogy a milánói merény-
let miatt az olasz képviselőknek ter-
vezett budapesti látogatása elmarad.
Mussolini táviratot intézett Durini
budapesti olasz követhoz. A távirat-
ban azt írja, hogy a merénylet barbár-
sága azt mutatja, hogy a fascizmus
elleneségei milyen nivóra süllyedtek.
Ilyen eszközök alkalmasak arra,
hogy a világ rokonszenvét a fascis-
mussal szemben fokozzák. Doumer-
gue francia köztársasági elnök a pá-
risi olasz nagykövet útján tolmácsol-
ta részvétét. A római német követ
megjelent a külügyminiszteriumban

Déli

és kormánya részvétét fejezte ki,
hogy olyan sokan meghaltak, egyben
pedig gratulált, hogy a király szeren-
cesen megmenekült. A párisi, buka-
resti, berlini, budapesti és bécsi sajtó
egyaránt elítéli a merényletet.

— A temesvári igényjogosultak ház-
helyei. A polgármesteri hivatal leg-
közelebb megkezdte azon igényjogoso-
ltak részére a háztelkek kiosztását, akik
a harmadik és negyedik csoportba
tartoznak. Hónapok óta tartó küzde-
lembe került, amíg ezek az igényjogo-
sultak hozzájutnak háztelkeikhez. A
város ezuttal újításokat léptet életbe.
Tekintettel arra, hogy a már birtokba
került igényjogosultak közül sokan
még mindig nem építettek, ezentul az
érdekeltek csak értesítést kapnak a
telkek kiosztásáról, birtokba azonban
csak akkor vehetik a telket ténylege-
sen, ha építeni kezdenek.

AZ UJ LAKBÉRLÉTI TÖRVÉNY
és magyarázata külön füzetben mi-
ndenütt kapható a Déli Hírlap kiadó-
hivatalában és a rikkancsoknál.

— Véget ért a katolikus teo-
lógiai kurzus. Tegnap véget ért a
katolikus szemináriumban rendezett
három napos teológiai kurzus. Az elő-
adásokat Meinertz Miksa dr. és
Steffes Miklós, a műnszteri egye-
tem tanárai, valamint Heinen Miklós
dr. a németországi katolikus népszö-
vetség vezetője tartották. Pacha
Ágost püspök ünnepélyes keretek
között zárta be a kurzust és köszö-
netet mondott az előadásokat tartó
tanároknak.

— A közigazgatás ellenőrzése. Bu-
karestből jelentik: A belügyminiszter
az országot a közigazgatás ellenőrzése
szempontjából kilenc kerületbe osz-
totta. A nyolcadik kerület székhelye
Nagyvárad és annak vezetője Peter
Julian közigazgatási vezérfelügyelő.
Ebbe a kerületbe Temesorontálme-
gyén kívül, Arad, Bihar, Krassó, Szi-
lág és Szörénymegyék tartoznak. Az
új kerületi beosztás április tizenötö-
dikétől kezdődőleg érvényes.

— Temes megye nagytanácsának ülé-
se. Temesorontálmege nagytanácsa
április tizenhétedikén Cioban
Aurél dr. elnöke mellett ülést tart.
Az ülésen több nagyfotosságu ügy-
szerepel. Ugyancsak április tizenhöl-
cadikára Coste Gyula dr. prefektus
a főszolgabírákat közigazgatási érte-
kezletre hivta össze.

A Havaia mulatt trió az ő eredeti
és rendkívül érdekes zene, ének. és
táncprodukcióikkal napról-napra tö-
megesebben vonza a publikumot a
Royal kávéházba. Ezt a szenzációt ne
mulassa senki megtekinteni. Éjfél
után 1 óraker a bárban játszó táncra
a legremekőbb angol zenéket.

Hírlapra

Meghívó!

Magán- vagy üzleti ügyek
beni utazások alkalmával

Budapesten

a legkellémesebb otthont
nyújtja a legelőnyösebb
feltételek mellett a keleti
pályaudvar érkezési olda-
lával szemben levő

GRAND HOTEL PARK

nagyszálloda

BUDAPEST VIII, Baross-tér 10

mert
20% engedményt kap

mint ezen lap előfizetője
olcsó szobaárainkból

10% engedményt kap

olcsó éttermi árainkból,
(Külföldi házi konyha).

5 pengőt megtakarít

autótaxi költséget, mert
gyalog átjöhét egy perc
alatt a pályaudvarról.

Nálunk otthon érzi magát!!

Elsőrendű kiszolgálás,
szigoruan családi jelleg,

Saját érdeke

ezen előnyök folytán, hogy
okvetlen nálunk szálljon
meg. Előz tes szoba-meg-
rendelés ajánlatos. (565)

Allandó szezonújdonságok

Elsőrangú
különlegességi üzlet

Férfigallérok és kezelők
részére

WEISMAYR, TIMISOARA

CETATE, Str. Alexandri (Bely. Hunyadi-u.)

Kettenmárka a legjobb

Alapított 1863 Telefon 22-65

Csak Kettenmárka

Olcsó árak

Egi interjú

Beállított tegnap hozzám a Tulvizi Casinó szolgája egy aláírási ívvel. Társas vacsorára gyűjtögette a tagokat.

— Mellényült öregem, — mondtam neki, — én csak alszom, de még élek.

— De már csak tessék eljönni, ott lesznek mind a költő urak.

— Nem bánom, — feleltem — de csak úgy, ha reggel hazaeresztenek.

— Hazaeresztjük, hogyne, csak tessék eljönni.

Hát elmentem. Tényleg jó társaság volt ott; sok-sok író, meg mindenféle más meghaltnak uriszelleme. Birkapaprikással kínáltak, de megköszöntem.

— Nem kívánom a birkát még a menyországban sem, de a esuszából majd eszem.

— Nagy tulok lehetsz esém, — mondta Kölcsey Feri bátyám — mert nincs jobb, mint ez a fagyus birkahus.

— Most már nem igen eszik lent a földön — lódtottam én.

A birkáról, aztán meg a nyírásról ráterelődött a szó a mai hajviseletekre. Kíváncsiak voltak többen, hogy milyen az a földi eton-frizura?

— Én megmutatom, — mondtam — de csak akkor, ha irnak egy pár sort róla a lapunkba.

Megigérték. Elővettem a felöltőmből a múlt heti »Szinházi Harsónát« és mutattam.

— Eze? — esodálkoztak neki.

— Ez, — mondtam — de most halljuk a véleményeket versben.

— Hát meg is kezdte Arany János. Ime:

Ki ez, mi ez? Ja zó!
Egy modern leányzó.
Uram, uram, mivé
Lett ez a kis... izé.
Egy gyermek s már kopasz...
Vörösmarthy ezt mondta:

Ne nézz reám!
Bájolsz, — de borzadok.
Mivé lettél?
Átkozott századok
Tépték le rólad szép hajkoronád?
Nem. A borbély csinált egy eton-
[frizurát.

Gyula y így nyilatkozott:
Virágnak mondanálak,
De kóró a neved —
Letépte rólad az ősz
Az üde levelet...
— Kérlek Sándorkám, — szóltam
Petőfinek — kegyeskedjél a lap szá-
mára...

Petőfi már is diktálta:
Hull a levél a virágról,
Hull a hajzat a leányról,
Istenhozzád édes, Isten veled kedves —
[bubiskám.

Bajza így dalolt:
Ó, ninesen rá szó
Ó gyötrelém!
Borotválkozik:
A szerelem.

Megszóltam a hátam megett egy hajdu, — helyre legény volt, Rózsza Sándor cimborája.

— Tekintetes ur, — ha meg nem sértem, én is mondanék egy kis véleményyt.

És már mondta is:
Már minálunk beretválják a leányt,
Nem köti fel koszoruba a haját.
Ha nem kötöd idős rózsám, ne kössed
De már ilyen módisan el nem vöszlek.

Megkértem még Shakespeare-t,
a nagy költő királyt, aki a következőket mondta:

Hosszu vékony nyakán borotva sereg
S amint így lassan mulnak a percek —
Töprengem: ó, milyen mánia!
Rómeo látni így téged, Julia.

Többeket felkértem, de most nem nyilatkoztak. Aztán hamar visszajöttem, hogy leadjam a lapomnak a szenzációs interjúkat, az eton-frizuráról.
Dreehsel György báró.

FEJVERRAKTAR EGY FAL
MOTT. Bécsből jelentik: Az arzenál bizottság szállott ki, amely lezárta az egyik falat, mely mögött számos fegyverraktárt fedezett fel. A gyereket lefoglalták és elszállították.

A vonat lefejezett egy vasutast. A hírből jelentik: Borzalmas szerencsétlenség történt a szepsi-i állomáson. Az odaérkező vonatból kiszállott József mecenzei vasutas nem észre, hogy a szomszéd sín páron üledik a másik irányból érkező vonat. A mozdony elkapta a szerencsétlenséget és a szó szoros értelmében lefejezte.

Külföldi casha szövetség nagy váratlanul beérkeztek Dénes és Illák céghez. Fűzület Gyár város, a Brassó-ut. Fióküzlet Belváros, Merntea.

A magyar kereskedelmi miniszter Milánóból jelentik: Herceg Miksa magyar kereskedelmi miniszter az árumintavásár megtekintésére Milánóba érkezett. A pályaudvaron számos olasz és magyar előkelő fogadta és a királyi váróteremben fogadták. A miniszter a kiállításon megtekintette a magyar pavillonokat, majd pedig a magyar főkonzul vendéglátására volt ebédre.

Hitközségi közgyűlés. Az erzsébetvárosi római katolikus hitközség április 29-én délelőtt 11 órakor a Nagy-teremben tartja évi rendes közgyűlését.

Bombamerénylet egy fascista vendéglős ellen. Berlinből jelentik: A hamburgban Rossini olasz vendéglős ellen, aki lelkes fascista, bombamerényletet követtek el. A robbanás következtében a ház egyik része bomlott. A vendéglős szerencsére a robbanás azon részében tartózkodott, amely ép maradt és így nem történt semmi. Az eset igen titokzatos. A rendőrség ugyszólván tehetetlen.

Megújította

Meztelen örült az állomáson. A hírből jelentik: Nagy riadalmat okozott a nyitrai állomáson az, hogy a mezfutott személyvonatok egyike mögött egy teljesen meztelenre vetkőzött 30 év körüli férfi szaladt elő. A vasutasok betuszkolták egy szobába, ahol madarabokat adtak rá, aztán átadták a rendőrségnek. A rendőrségen hosszabb faggatás után kivették becsülete, hogy negyedi lakos hogy Szabó Zsefnek hívják. Átadták a nyitrai megyei kórház elmebeteg osztályának szerencsétlen embert.

Lopás a Weisz fióküzletben. Az erzsébetvárosi helybeli lapok közölték, hogy a Weisz kézimunka fióküzletben nagy lopás történt és a tettest Ungurean István személyében letartóztatták. A bíróság megállapítást nyert, hogy a lopás körül elterjedt hírek túlzottak voltak, mert az eltűnt áru legnagyobb része 30.000 lei értékben megkerült és ennek következtében a rendőrség pártosos kérelmére a tettest szabadlábra helyezte.

Szerb husvét. A belvárosi szerb templomban a görög keleti husvét ünnepek során husvét vasárnapján Peties György dr. püspök pontifikálta délelőtt tíz órakor a nagymisét. A mise alatt a Sloga daleylet énekel. Szólisták Süveges Aranka, Cveticovics Milán, Binichi és Tscheszcnokov voltak.

Tömegcikkék
faáruban olcsón és jól készülnek
Dóczy Árpád faárugyárában
Timisoara-Rónac, Strada Dr. Marinescu 10.
(Allami iskola mellett) 425

már

Feljelentések egy temesvári bank ellen címen néhány ujság azt írta, hogy a Temesvári Hitelbank ellen Wiener Mór dr. ügyvéd feljelentést tett, mert állítólag negyvenötezer leies betétjét nem lett volna hajlandó kifizetni. Belu Gyula dr. ügyvéd viszont az ellen tiltakozott, hogy neve még szerepel a mérlegen, holott ő neki semmi összeköttetése nincsen a bankkal. A pénzügyminiszter igazgatóságától szerzett információk szerint a feljelentésekben foglaltak nem fedik a tényeket és az igazgatóság — miután az akták a bírósági szünetre való tekintettel jelenleg nem állanak rendelkezésre — fentartja magának a jogot, hogy az ünnepek után a lapokban megjelent hírekre vonatkozólag részletesen informálja a közvéleményt.

LAKÓK ÉS HÁZIURAK ÉRDEKE. hogy az új lakástörvényt jól megismerjék. Ezt szolgálja az a füzet, mely a lakástörvényt és magyarázatát tartalmazza és mindenütt kapható a Déli Hírnap rikkancsainál.
— **Palace-kávéházban** a déli 4 fogásos menü 40 lei.

MINDEN KÉTSÉGET KIZAR az új lakástörvény pontos szövege és magyarázata, mely mindenütt kapható a Déli Hírnap árusítóinál és a kiadóhivatalban.

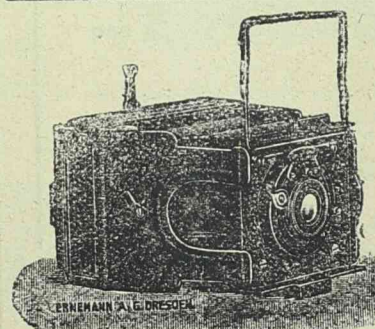
az

Az utcára szemetet rázni tilos Budapestről jelentik: A főkapitány a múlt héten új köztisztasági rendeletet adott ki, amely szigorú büntetést mér ki arra, aki az utcára szemetet szór. A rendelet alapján az első héten a nyolcadik kerületben kétszáz szabálysértőt büntettek meg, akik a portörölő rongyot az ablakból az utcára rázták.

Zsuzsi Lloyd-sori büfféjében négyfogásos ebéd kenyérral és kiszolgálással 35 lei. Naponta frissen esapolt sör. Azonkívül 50 leies menü következé étlappal: husleves, marhahus rizzsel és sóskamártással, borjuszeggy garnírozva salátával, tészta.

Nagy tűz. Galaeből jelentik: Targul Frumusita községben tegnap tűz ütött ki, amely több millió kárt okozott. A tüzet a galaei tűzoltóság segítségével oltották el.

A legújabb típusú
fényképezőgépek
mélyen leszállított áron
és az összes kellekek nagy választékban
RECTA fényképezési szakszert
TIMIȘOARA I. Str. Vas. Alexandri (Hunyadi-u.) 5.

Crenian rendőrprefektus husvéti szabadsága. Crenian Aurél temesvári rendőrprefektus tegnap Kolozsvárra utazott. A rendőrprefektus a román husvét ünnepeket Kolozsvárról lakó családjánál tölti, ahonnan szerdán érkezik vissza Temesvárra.

A TÁNC LEGSZEBB MŰVÉSZI ELVEZETÉT nyújtja Czappné tanítványainak hétfői produkciója.

Az autóval meg akart szökni egy soffőr. Horváth István blaskovics-telepi lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy Tms 1286 számú autótaksijával Kiss Aladár nevű soffőrje nyomtalanul eltűnt. Napokig hiába kutattak a soffőr és az autó után, míg tegnap váratlanul nyomára bukkantak. Kiss az autóval Billédnek vette irányát, ott defektust kapott a gépkocsi és Kiss az egyik billédi autótulajdonostól kért szerszámot a defektus kijavítására. Kiss éppen az autót javította, amikor Horváth a helyszínén váratlanul megjelent. A soffőr futásnak eredt, a pályaudvarra szaladt és ott felugrott egy éppen indulásra készen álló vonatra. Üldözői azonban még idejekorán elérték. Kisst a csendőrség letartóztatta és ekkor bevallotta, hogy az autóval át akart szökni a határon. A tolvaj soffőrt ma adják át a temesvári ügyészségnek.

Jégszekrények, fagyaltgépek, emalle- és alumínium konyhaedények leszállított áron kaphatók Scherter Ottó vaskereskedésében, Timisoara, Belváros.

Száguldó autó veszedelme. Berlinből jelentik: A Berlin melletti Lionterfelde városban egy túlzott gyorsasággal haladó autót nekirohant egy zsufolt automobilnak, azt felfordította, majd elgázolt egy szembejövő motorbiciklistát. Az elütött autó hat utasa súlyosan megsebesült, a motorbiciklista rögtön meghalt. A soffőrt letartóztatták.

A Déli Hírnap Budapest állan dóan olvasható a Park-szálloda kávéházában, VIII. Baross-tér 10.

Aldozatának gyermekeire gondolt. Budapestről jelentik: Pálffy Benjámint gazdag földbirtokos évek előtt párban megölte Auhrenburg Hermann lovagot. Pálffy mindig sajnálta ezt a cselekedetét és mikor meghalt, egy milliárd koronát hagyott Aurenburg árváinak. A rokonok a végrendeletet megtámadták, azonban a tegnapi hagyatéki tárgyaláson kiegyeztek és kiadták az Aurenburg-árváknak az örökséget.

SENZÁCIÓS LESZ a Czappné által rendezett táncprodukció a gyárvárosi legényegyletben.

előfizetést?

A Lloyd Taverna szenzációs világvárosi műsora iránt napról-napra nő az érdeklődés. A Taverna igazgatósága büszke lehet jelenlegi műsorára, amely vetélkedik a nagyszerű januári és februári műsorokkal. Külön fel kell hívni a közönség figyelmét Rizzi és Dick Doretty erőakrobaták mutatványaira. Feltűnést kelt a Windsor-duo, amely eredeti párisi apacstáncával nagy sikert arat és tapsokba bőven van része. Asztalokat telefonon is lehet lefoglalni. Elsőrangú konyha, nagyszerű italok, rendes kávéházi árak. A zenét a híres Marian-Muntean jazzband szolgáltatja a legújabb slágerekkel.

Kérje
mindenütt a
Déli Hírnapot

Sport

Román-török válogatott mérkőzés Temesvároft

Temesvár, április 14.

A török válogatott futbalcsapat már két napja Temesvárott tartózkodik. A törökök Jugoszláviából jöttek Temesvárra és a román husvét alkalmával két mérkőzést bonyolítanak le. Husvét estnapján az eddigi programtól eltérően a török válogatott nem Temesvárott — mint tervezve volt, — hanem Aradon játszik a román válogatott csapattal. A román csapat minden valószínűség szerint a következőképpen áll fel:

Kiss (Juli AC)	Hoksáry (Kinizsi)
Steiner (Kinizsi)	Teszler (K)
Teszler (K)	Vogl (K)
Possak (FAC)	Wetzer (K)
Barbu II (Gloria)	Sepi (K)
	Tászler (Kinizsi)

Husvét hétfőjén a török válogatott Temesvárott játszik. A román válogatott nyolc emberét a Kinizsi adja. A hétfői mérkőzés délután öt órakor a TMTE-pályán kerül lebonyolításra. A városi villamosvasutak a városháza melletti megállóról külön villamoskocsikat indítanak a TMTE-pályára.

Művészet

Nitescu

kiállítása a Tiszti Kaszinóban

Uj tehetség mutatkozott be a temesvári közönségnek: Nitescu János, a román festőgeneráció egyik legizmosabb és legtalentusabb tagja, most nyitotta meg tárlatát a Tiszti Kaszinó termében. Neve ma még ismeretlen Erdélyben és Bánságban, de annál nagyobb művészi sikert könyvelt el Párisban, ahol festményei kiállításra kerültek és jóhangsú a neve Bukarestben, ahol az összes hivatalos és nemhivatalos tárlatokon szerepelnek művei. Közel nyolevan képet állított ki Temesvárott, amelyek között tájképek, csendéletek és portrék vannak. Nitescu portréit nem stilizálja, nem eszményíti az arcot, hanem szinte brutális nyíltsággal tükrözteti vissza az arcon a belső indulatokat és a lelkiállapotot. Ami a tárlaton az első pillanatra megkap, az a művész önarcképe, amely a párisi tárlatokon is szerepelt és egyik legszebb műve. Megragad színeinek összetételével a Kék nyakék című női portré. Összes portréi közül azonban legkiválóbb és megállásra készített a Bukovinai zsidó című képe. Mintha nem a modell vászonra festett mása üdvözlőné a nézőt, hanem életben tekintene felénk a bukovinai zsidó. Ez a portréja Nitescunak talán a legsikerültebb alkotása. Csendéletei közül a különböző virágfestmények vallanak arra, hogy művésziük a lelki megbékéltség világát éli. A tárlat további jelentős részét a tájképek képezik. Az egyikben a bukovinai hegyek orma kandikál le a vásznonról, megkap a természet csodás varázsa, főszege szépsége. Velencei képei a művész biztonságát árulják el az árnyékolásban és a napsütés panorámájának kivitelében. Említést érdemelnek még párisi részletei. Nitescu János az új román festőgárda sokat ígérő tehetsége, aki még nagy alkotásokra van hivatva. A kiállítás naponta délelőtt tíz órától egy óráig és délután három órától hét óráig tekinthető meg.

Gallas sikere a bukaresti tárlaton. Bukarestből jelentik: A mostani bukaresti tavaszi műtárlaton Gallas Nándor temesvári szobrász is kiállított. A bírálóbizottság most Gallas munkáit tizenötezer leies díjjal tüntette ki.

A Zenebarátok nagyszabású Schubert-emlékhangversenye iránt máris olyan nagy érdeklődés mutatkozik, hogy a Tiszti Kaszinó nagyterme alig lesz képes mindazokat befogadni, akik ezen az előkelő hangversenyen jelen

akarnak lenni és fényes műsorát élvezni óhajtják. Ez annál is inkább érthető, mert az est szólistája Steiner Ferenc bécsi kamaraénekes, a világszerte ünnepezt énekművész, aki a közönséget Schubert dalköltészetének illatos esokrálval fogja megörvendez-

tetni. Ezenkívül a Zenebarátok szimfonikus zenekara Schubert instrumentális remekművét: a C-dur-Szimfóniát és három katonaindulóját hozza előadásra. Karnagy Neubauer Gida. A jegyeladás csak tagok részére a „Banat”-nál már megkezdődött.

Közgazdaság

Huszonöt millió lei

uj visszleszámitolási hitelt kapnak az erdélyi bankok

Bukarest, április 14.

A Banca Nationala igazgatósága tegnap ülést tartott, amely az erdélyi kisebbségi bankok részére a következő uj visszleszámitolási hiteleket szavazta meg. A Mezőgazdasági Bank Kolozsvárott négy millió, az Erdélyi Bank Kolozsvárott tizenegy millió, a Brassói Népbank három millió, a Nagynyedi Kisebbségi Bank pedig másfél millió lei visszleszámitolási hitelt kap. Ezenkívül a Marosvásárhelyi Ta-

karékpénztár és a Marosvásárhelyi Leszámitolóbank is részesül ilyen visszleszámitolási hitelben. A nemzeti bank ezen uj rendelkezése mintegy huszonöt millióval gyarapítja az erdélyi kisebbségi pénzügyi intézetek hitelét, amely tekintettel arra, hogy a visszleszámitolási hitelek kamatlába csak hat százalék lesz, az erdélyi hitelviszáltságot komolyan fogja enyhíteni. Ez az eredmény a bankszindikátus közbenjárásának sikerét jelenti.

Közvetlen teherforgalom Jugoszláviával. Bukarestből jelentik: A román és jugoszláv államvasutak között létrejött megállapodás értelmében április tizenötödiktől kezdve az összes román állomásokon fel lehet adni teher és gyorsteherárut Jugoszláviába, viszont Jugoszlávia minden vasuti állomása vesz fel ilyen árut Románia minden vasuti állomására. Az árak közvetlenül az eddig érvényben volt formalítások nélkül jutnak a rendeltetési helyre, illetve a legközelebbi vámállomásra a vám kifizetése végett.

A lugosi mezőgazdasági kamara megalakulása. Bukarestből jelentik: A földművelésügyi miniszter a szörénymegyei mezőgazdasági kamara választásait június tizenkettedikére tűzte ki. A választást Lugoson tartják meg.

Románia a nemzetközi vasuti konferencián. Bukarestből jelentik: Április huszonharmadikán Brüsszelben nemzetközi vasutügyi konferencia kezdődik, amelyen az összes európai államok vasutigazgatóságai képviseltetik magukat. A román államvasutak részéről Mereuta Viktor alvezérigazgató lesz jelen, aki tegnap a tárgyalás megbeszélését folytatott Dumitriu közlekedésügyi miniszterrel.

Oroszország öt millió aranydollárt küld Németországba. Berlini jelentés szerint az orosz állami bank utasítást küldött Newyorkba, hogy az odaszállított 5 millió aranydollárt Németországba szállítsák, miután arra a szovjetkormány nem kapott hitelt Amerikában. Az aranyküldeményt egy berlini bank címére indították utnak, azonban a szovjetkormány ezideig nem közölte, milyen célból és melyik bank címére küldi az aranyat Németországba.

Dánia 55 millió dolláros amerikai kölcsönt vesz fel. Koppenhágai jelentés szerint egy amerikai bank-konzorcium 55 millió dolláros dán államkölcsönt boesát a dolláros aláírásra. A kölcsön 4½%-os kamatozása és 33 éven belül törlesztendő. A kölcsönt kizárólag investációs célokra fordítják és ezért a newyorki piacon valószínűleg többszörösen tulajgyzik majd a dán kölcsönt.

Olaszországban leszállították a hivatalos kamatlábat. Rómából jelentik: A lira stabilizációja óta az olasz jegybank politikája kétségtelenül enyhítette a stabilizációs krízist, amelynek legjobb bizonyítéka, hogy a Banca Italia ismételten kamatmérséklésre határozta el magát. Pénzügyi körök hetek óta számítottak a hivatalos kamatláb leszállítására, amely meg is történt. Ezuttal a hivatalos diszkontot 6½%-ról 6%-ra szállította le az olasz jegybank.

Májusban kerül kibocsátásra a francia stabilizációs kölcsön. Párisból jelentik: Az Echo de Paris közlése szerint jövő hónapban kibocsátásra kerül a konszolidációs kölcsön, amelylyel a frank végleges stabilizációját is keresztülvizsik. A francia jegybank továbbra is folytatja aranyvásárlásait és ha pontos adatok nem is állnak rendelkezésre, bizonyos, hogy ezek a vásárlások több milliárd frankot tesznek ki. A Banque de France politikája kétségkívül odairányul, hogy bankjegyeinek arany-beváltását biztosítsa. A francia nagybankok vezetői most tanácskoznak a kibocsátandó kölcsön feltételeiről.

KÖZGAZDASÁGI Z

Hallom, hogy a bankvezetők tanácskoztak, miként a betéti kamatlábat lejtessék. Sok zokszó hangzott arról, hogy a betevők kövének a rengeteg kamattól, gyön keveset, vagy semmit beszéltek arról, hogy a kölcsönre szorulókat helyre ként lehetne enyhíteni. Vöket már konszolidáltállmost agyon akarják konszolidálni? A kamatláb terjesztene? A kamatláb közgazdasági élet első mégszem a betevőnél, hanem a betevőnél van telt igénybevonónél van kelve. Vagy nincs igazam. Egy nem bet

Koncernbe tömörülnek az szövögyárak. Londonból jelent angol textilipar, amely ezidei szenvedett az ipari krízis alatt látszik nagyobb rentabilitásra szik és ezért koncernbe tömör manchesteri szövögyárak vezgy állapotodott meg, hogy az 50chesteri gyár fuzionál és ezzel kurrenciát az egyes vállalatok teljesen kikapcsolja. Három angol bank késznek nyilatkozott az utilkoncerna finanszirozására, ugy a fuzió valószínűleg a legköz időn belül létrejön.

A takarékos tüzelés kérdése a pesti Nemzetközi Vásáron. Budról jelentik: A magyar behozatal legjelentősebb, az elmúlt évben millió pengőt, vagyis az összes zatal 16½%-át kitevő tétele, éve az épület- és szerszámfán kívül zelőanyag behozatala is. A tanyaggal való takarékoskodás ban nemcsak a kereskedelmi n egyensúlyának kérdésével, hanem magyar ipari és mezőgazdasági t les versenyképességének kérdésé szoros kapcsolatban van. Az orban ma használatos tüzelési rerek mellett a tüzelőanyag kalór talmának 30—60%-a vesz kárba é zel olyan nagy töke száll a szó s értelmében füstbe, mely a ma gazdasági élet mai helyzete m igen jelentékeny mértékben ér hatását. Az április 28-án meg Budapesti Nemzetközi Vászár szükségesnek látta, hogy az időből megrendezze hő- és energiaga kodási csoportját, amelynek keben a hazai bányák termékeike magyar és külföldi gyáripár I mindazon utszerü tüzelőanyag b dezését mutatja be, melyeknek l nálata mellett ugy az ipar, mi magánháztartások lényeges meg ritással tüzelhetnek.

Báb és golyó

lignum sanctumból, biliárdgolyók, dákok, dáköbör, kréta, stb. logolcsóbban kaphatók

Tausner Miklós esztergályo Temesvár IV, Kossu'h-u. 1. (790)

Figyelem munkanélküliek!

Gyors kereseti forrás könnyü házimunka kiadó naponta 5—6 óra között a KALLA halkonzervgyárnál Timişoara, Str. Pop de Başesti (Eötvös-utca) 21. 998

Mme Thebe

felgyógyult

ujból fogad egész napon át Gyárváros, Buziási-ut 6. 995

Ritka alkalom!

Erdély legszebb, legnívósabb kulturkönyve!

A legnagyobb írók munkáit csak most veheti meg.

Itt vágja le és még ma küldje be!

RENDELŐ-JEGY.

SZIGETHY JÓZSEF

szerkesztő
CLUJ-Kolozsvár, Kercszi-u. 2
Zenei-Művészi és Irodalmi Dekameron szerkesztősége.

Alulírottan megrendelem az 1928. évi Zenei-Művészi és Irodalmi Dekameront 500.— (ötszáz) lei árban, mely összeget postautalványon — bank utján jelen rendeléssel beküldöttem. Kelt 1928. _____ hó _____ nap.

A rendelő neve: _____
Foglalkozása: _____
Pontos lakása: _____
Az album árusítva nem lesz!

Itt vágja le és még ma küldje be!

Pró hirdetések

Hercegnő és cigány szerelme

Öfizetők abban a kedvezményrészesülnek, hogy az utolsó előlétségi nyugta felmutatása ellenében onkint egyszer díjmentesen közölhetnek egy tíz szóig terjedő apróhirdetést.

57

Mikor Nelli elkészült a levéllel, felkereste Klárát és megmutatta azt neki. Klára könnyezve olvasta végig a sorokat, aztán kezébe vette a tollat és a levél alá csak ennyit írt:

— Apám, bocsáss meg szerencsétlen leányodnak, Klárának, aki szüntelenül gondol reád.

A levél elment és Klára napról napra várta a választ. Jól tudta pedig, hogy legalább három hét kell ahhoz, hogy a levél megérkezzen Newyorkba.

Ezentul naponta együtt volt Nellivel és annak családjával. Berkenyey gróf és anyja is őszintén megbarátkoztak az amerikaiakkal és szívesen tartózkodtak a társaságukban. Közben kirándulásokat tettek a budai hegyekre, sőt lementek a Balatonra is, amely igen nagy tetszést aratott a babagyáros és felesége előtt.

A negyedik héten történt, hogy a társaság éppen ismét egy kirándulásról tért haza, amikor az öreg grófnő, aki a délutánt odahaza töltötte és este vacsorára várta a kirándulókat, táviratot lobogtatott Klára felé.

Klára az első pillanatban tudta, hogy a távirat apjától érkezett.

Remegő kézzel vette azt át, aztán a szívéhez szorította és sokáig nem mert abba belenézni.

Végül mégis csak kinyitotta az összehajtogatott blankettát, átfutotta, majd könnyezve egy székre roskadt.

Valamennyien odafutottak hozzá. Megrémültek, mert azt hitték, hogy a távirat rossz hirt hozott.

Azonban Klára hamarosan összeszedte magát, odanyújtotta Berkenyey grófnak a táviratot és boldog mosollyal csak ennyit mondott:

— Bocsássanak meg, az öröm miatt sirtam!

A gróf átvette a táviratot és azt hangosan olvasta föl. A távirat szövege ez volt:

— Kedves leányom, ma személyesen indulok Európába. Szerető apád. Az öreg Berkenyey grófnő magához ölelte Klárát és kijelentette:

— Csakugyan igazad volt, leányom, amikor kijelentetted, hogy a te apád a legjobb ember a világon. Most aztán, hogy eljön, nem is eresztjük el egyhamar. Itt kell maradnia az esküvőig.

Nelli pedig megjegyezte:

— Az elmúlt tíz esztendő pedig kitörölöd az emlékezetedből.

A következő napok igen lassan, esigamódon teltek el. Klára alig bírta kivárni, hogy az apja megérkezzék. Egy újabb kábeltávirat tudatta azt, hogy Ward Tilburn a Britania hajóval indult el Európába és hogy két hét múlva fog megérkezni.

Bármilyen lassan is cammogott egyik nap a másik után, végre mégis csak bekövetkezett a nap, amikor Ward Tilburn megérkezett Budapestre. Párisba való érkezése után azon-

nal táviratozott és ebben a táviratban pontosan közölte már azt is, hogy melyik vonattal érkezik.

A pályaudvaron ott várt reá Klára, Berkenyey Elemér gróf és Nelli, amíg viszont az öreg grófnő a palotában várakozott vendégére, ahol ott volt Nelli férje és három gyermeke is.

Apa és leány között a viszontlátás igen meleg, őszinte volt.

Mikor a vonat berobogott a pályaudvar üvegesarnoka alá, Klára szeme merően szegeződött rá minden vagonra és mikor az egyik kocsijában megpillantotta az apját, laugós sikeltással rohant a lassuló vonat mellett és alig bírta kivárni, amíg az teljesen mozdulatlanul megáll. Azonban az öreg Ward is észrevette a leányát és türelmetlenül várakozott, hogy a vonat annyira lassítsa járását, hogy leugorhasson róla.

Egy alkalmas pillanatban ezt meg is tette és apa és leánya egymás nyakában csüggtek.

— Édes leányom!

— Édes jó apám!

Ez volt minden, amit egymásnak mondtak, mert a következő pillanatban mindketten sirva fakadtak.

Nelli mentette meg a helyzetet mert hangosan kiáltott:

— Halló, miszter Ward, mi is itt vagyunk!

Az öreg amerikai figyelmes lett hangra, kibontakozott a leánya ölelkarjaiból és széles gesztussal Nelli felé nyújtotta a kezét:

— Good day, Nell, köszönöm magának ezt az örömet, mert a maga érdeme, hogy most visszakaptam a leányomat. Nagyon köszönöm.

— Ne köszöngessen nekem semmit, miszter Ward, örüljön, hogy most már megvan a leánya, azonban arra figyelmeztetem, — tette hozzá nevetve — hogy most már ne maga válasszon neki férjet, hanem elégedjék meg azal, aminőt Klára választott magának.

— Ugyis lesz, — válaszolt Ward — mert bizony minden baj abból származott, hogy Klárának én választottam ki a férjfelöltet. No, most ezt nem teszem, már nem is tehetném, hiszen azt írta maga nekem, hogy Klára már választott magának vőlegényt.

— Itt is van, apám, — szölt Klára és bemutatta Berkenyey Elemér gróft Wardnak.

Ward Tilburn szívélyesen rázta meg Elemér gróf kezét, aztán megölelte és gyengéden a vállára ütve csak ennyit mondott:

— My boy!

Látszott rajta, hogy Berkenyey gróf megnyerte a tetszését és azért nevezte mindjárt az első találkozásnál fiának.

Azután kocsiba ültek és elhajtatták a Berkenyey család belvárosi palotájába, ahol már várakozott reájuk az öreg grófnő és Nelli családja.

Ward Tilburn uszott a boldogság-

ban, olyan vidám volt, hogy madarat lehetett volna vele fogatni.

Kijelentette, hogy az esküvőig Magyarországon marad, aztán magukra hagyja a fiatalokat. Ámde kikötötte, hogy ezeknek télen néhány hónapi tartózkodásra hozzája kell utazni Newyorkba. Ezt ezek meg is ígérték és Klára arcán is látszott, hogy szeretné újra látni a szülői házat.

— A te szobáid, — mondta az apja — ma is úgy állanak, mint akkor, amikor első esküvőd után elhagytad azokat.

Minthogy el sem lett volna képzelhető, hogy Nelli és a férje ne legyenek jelen az esküvőn, — tekintettel arra, hogy a babagyárosnak tényleg nem engedték meg az üzleti ügyei, hogy európai tartózkodását, tulságosan meghosszabbítsa és ebbe különben is a Newyorkban a három unokára türelmetlenül várakozó öreg Printon házaspár sem egyezett volna bele, — úgy határoztak hogy az esküvőt a tervezettnél előbb tartják meg.

(Folyt. köv.)

Levelezés

105

„Allást keres“, „Allást keres“, „Levét fizetek“ levele van a kiadóban.

Alkalmazás

106

bizonyítványokkal mindenestől keressék vidéki kisebb háztartáshoz. — Cim bent a kiadóban.

107

felet szakácsnő, hosszú bizonyítványokkal, jó fizetés mellett, április 1-iki belépésre felvétetik. Cim a kiadóban. Jelentkezni lehet délelőtt 11-12 és délután 6-7 között. (966)

Allást keres

108

magyar, román, román nyelvet beszélő komoly férfi bármilyen irodai, kártyánki vagy egyéb állást azonnalra keres. Cimeket „Allást keres“ jelölje. (767a)

109

átos, ki állandóan nagy vállalkozásnál volt alkalmazásban, azonnalra állást keres. Cimeket „Lakás“ jelölje a kiadóba. (767)

Lakás

110

háros központjában elsőemeleti önbejáratu szoba egy magányosnak vagy hölgynek május 1-ére kiadó. Jenőherceg-utca 12. sz. (I. k.) Leyritz-ház. (970)

111

lakás butorral együtt átadó. Cim a kiadóban. (990)

112

ern 4-5 szobás lakást keresek Belvárosban. — Magas bért fizetnek. Ügynökök díjaztatnak. — Cimeket a kiadóba kérek „Levét fizetek“ jelölje. (3007)

113

önbejáratu csinosan butorozott szobát az Erzsébetvárosban keresek. Cimeket kérek a kiadóba.

114

kis szoba egy ágygal 600 leiert kiadó. Cim a kiadóban. (991)

115

ó, modern üzlethelyiség főutamon. Liget-ut 9. Gyárvaros. (1000)

116

szobás lakás — pincehelyiség üzlethelyiség kiadó. Dr. Keller, István utca 2, d. u. fél 6 kor.

Adás-vétel

117

met hálószoba, komplett, felül tiszta és jókarban levő, június áron eladó. Cim a kiadóban. (963)

118

ó egy szalon és egy mokett-garara, továbbá szekrények, kredenc, lámpák, szék, konyha berendezés, csillár és álló lámpa, porcellán- és egy zongora. Érdeklődni a Mária mellett, Batthányi u. 12. szám alatt (Református ház) a mesternél, reggel 8-tól délután 3-ig. (965)

119

szüke miatt eladó szivónyomó 27 méter csővel, 2 m vízvezeték, 240 l-ös bekerített gyűjtőtálcákkal beültetett házhely, 8 m² üvegfal, ablakok és gerendák. Előadni Zápolya-utca 6, földszint. (525)

120

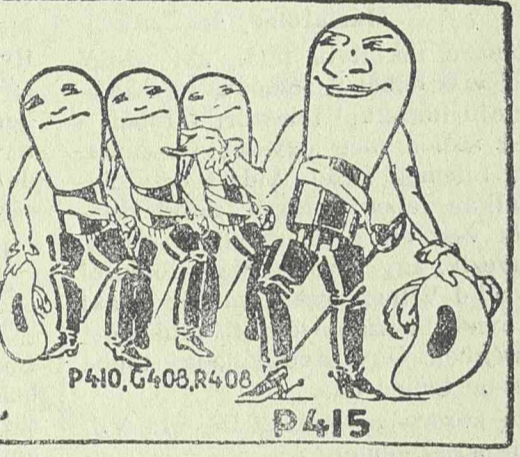
set használt hálószoba, konyha-berendezés, ugyanott egy gyalupad szálammal sürgősen eladó. II. ker. Pósa utca 3. (981)

121

om modern lakásból álló ház kerttel és gazdasági épületekkel átadó. Cim a kiadóban. (989)

122

nált pléh eladó. Schibek, Er-

Eset a BARIUMCSÓ-legények.

TUNGSRAM-gyártmány mind valahány.

Csodás menyei hangu lények.

Eset a BARIUMCSÓ-legények.

A TUNGSRAM-gyárta, hej, nagyon kedvelék,

Hely a örömet hoznak nappal e éjszakán,

Amikor gyönyörök és remények,

Eset a BARIUMCSÓ-legények.

Utazás

Argentiniába, Kanadába, Észak-Amerikába

nagy luxushajóval.

Gyors átkelés

III. osztályu kabinok családoknak és egyeseknek

Jó, bőséges koszt

Naponta asztali bor

Szívélyes bánásmód

Temesvártól a kikötőig kizárólag gyorsvonaton való utazás.

Díjmentes megbízható tájékoztatás

S-A-R-N-I-A

— T. (650)

TEMESVÁR

IV, I. C. Biztitanu (Uri-utca) 16.

Makulatura

kapható a

DELI HIRLAP

kiadóhivatalában

Déli Hírlap

1928 ÁPRILIS 15

LEGUJABB

IV. ÉVF. 94. SZAM

Kezet emelt papjára egy máriaföldei asszony, amiért a püspök megvonta a községtől a plébánost

Máriafölde, április 13.

Szomorú tekintetű férfi, akit zörgő szekér viz ebből a jómódu, piros csempézett házzal teleszórt faluból, a község szélén még egyszer visszanez. Aztán felemeli kezét. Áldást oszt. Ajka halkán rebeg valamit, majd zseb- kendőt vesz elő és megtörli a szemét. Könnyezik. Így távozik Máriaföldéről Dewald Vilmos esperesplébános, aki husz évnél hosszabb idő óta működött a községben. Ugy távozik, hogy többé vissza ne térjen oda.

Nem közönséges ember Dewald Vilmos esperesplébános.

Valóságos tudós. Ugy a hittudomány, mint a világi ismeretek terén lekszikális képzettségű. Paptársai úgy nézik, mint aki magasra kiválik közülük. Emellett szerény ember.

Már elfoglalhatott volna nagyobb egyházi méltóságot is, de nem kedveli a szereplést, a feltűnést. Egyszerűségben, visszavonultan akar élni.

Pápai kamarás. Ha azonban előre megkérdezték volna efelől, bizonyos, hogy ezt a kitüntetést elhárította volna magáról. Így azonban az érdemeit ismerő püspöki aula felterjesztésére a Szentsek kinevezte kamarásnak. Nem térhetett ki a kinevezés elől. Elfogadta a címet, megköszönte, de nem esnáltatott magának a cím alapján járó díszes ornátust. Hivalkodásnak tartaná azt. Olyan folytonos lemondásban él, akár egy koldus. Pedig valamikor jelentékeny vagyont örökölt. Ezt azonban egyházi intézményekre és jótékonykodásra költötte. Ma már semmije sincs az egykori vagyonból.

Istennek ez a szolgálja azonban valóságos dolgokban határozott és meg nem alkuvó. Az egyház parancsait és törvényeit szigorúan betartja és betartatja hűveivel is.

Olyan embereket, akik első házasságukat felbontották és másodszor kötnek házasságot, egyházi szertartás szerint nem esketi meg, mert ezt az egyház nem engedi meg. Vadházasságban élőket nem gyóntat és nem részesít a szentségekben. Azokat, akik a gyónást rendszeresen elmulasztják, haláluk esetén nem temeti el egyházi szertartás szerint. Az egyházi temetést az öngyilkosoktól még abban az esetben is megtagadja, ha azok előzőleg vallásos életet éltek. Mindezt így írja elő az egyházi törvény. Számos pap van, akik nem olyan erősek és tökéletesek — így mondta azt előttem egy ismert

tekintélyes egyházi személy — hogy ilyen törhetetlenül ragaszkodjanak az egyház törvényéhez. Igyekeznek embertársaik számára mentő körülményeket keresni, imádkoznak érettük, de nem alkalmazzák rájuk teljesen az egyház szigorát.

Dewald esperesplébános ezért lassankint mind nagyobb és nagyobb ellentétekbe került hűveivel.

Ezek közül a legtöbben nem tudták belátni, hogy papjuk csak az egyház törvényeit alkalmazza velük szemben, amikor egyik-másik kérésüket ridegen elutasítja. Fájó szívvel magyarázgatja nekik, hogy Isten látja lelkét: nem tehet másképpen. Egyre több és több ellensége lett a faluban. Ellenséges érzületüket nem egyszer mutatták ki vele szemben, de Dewald még ellenségeit is szeretve hajthatatlanul ment azon az egyenes uton, melyet az egyház dogmái jelölnek ki számára.

Két hét előtt azonban példátlan eset történt. Egy asszony jött a plébániára és előadta, hogy a leánya, aki első férjétől elvált, most másodszor megy férjhez és kérte a papot, hogy a polgári esküvő után az egyház áldását is adja a párra. Az esperesplébános megmagyarázta, hogy a kérés teljesíthetetlen.

Az asszony nem engedett és egyre izgatottabb lett. Végre annyira megfélemedezett magáról, hogy kezét emelt a lelkészre és egymásután kétszer areul ütötte.

Dewald plébános még csak a karját sem emelte fel védőleg. Csendesesen

szólt a dühöngő asszonyhoz:

— Én bennem az anyaszentegyházat ütötted pofon!

A szelid tekintettől megjűhászodott az asszony és szó nélkül távozott a plébániáról. Dewald Vilmos esperesplébános pedig kötelességszerűen jelentést tett az esetről. Pacha Ágost püspök megalélt az, hogy Máriafölde katolikusainak többsége állandóan zugolódik a plébános ellen, aki ragaszkodik az egyház törvényeihez. Máriaföldétől büntetésből félesztendőre megvonta a plébánost.

Dewald Vilmost hat hónapi szabadságra küldte, adminisztrátort nem rendelt ki a helyére, hanem a községet mint fiókegyházat az egyik szomszédos községhez esatolta.

Nagy büntetés ez. Csak igen kivételes esetekben szokták ezt a főpásztorok alkalmazni. A húsvéti ünnepeken Máriaföldeieknek már nem volt plébánosuk. A község tekintélyes polgárai háromszor jártak a püspöki irodában és kérték, hogy vonják vissza a büntetést, adják vissza Dewald plébánost, akitől bocsánatot akarnak kérni, azonban Pacha püspök nem másítja meg egyszerű kimondott szavát.

Dewald Vilmos esperesplébános pedig összecsomagolta holmiját és elindult a községből. Bántották ott az emberek, de ő mégis szerette őket. Azért távozott nehéz szívvel. Egy hét óta a máriaradnai ferencendi zárda lakója, ahol lelki gyakorlatokat tart. Vasárnap pedig utrakél Jeruzsálembé, ahonnan csak őszkor tér vissza.

Kubán Endre.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3'26 Párisban 15'95

Temesvári magánárfolyamok 1928 április 14-én reggel

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénznem, a második áruban a harmadik bankjegyet középkurzuson.

Angol font: 786 786 50--787, dollár: 160'70--160'90--161'--
dinár: 2'83'5 külföldi, 2'79 belföldi, 2'79 effect, hollandi forint 64'80
64'90--65'-- franciá frank 6'34--6'35--6'35, olasz líra 8'51--8'52--8'55,
cseh korona: 4'77'5 4'78--4'68, német márka: 38'50--38'55--38'60, osztrák
schilling 22'65--22'70--22'80, magyar pengő: 28'12--28'15--28'10, svájci
frank: 31'00--31'05--31'10.

Terményárak:

(Dengl és Kleinmann gabonabizományi cég árai)

Buza 9'5, rozs 800, takarmányárpa 750, sörárpa 800, tengeri 670,
tengeri május és juniusra 710, zab 640, bab 1100, burgonya 300, korpá
650, lóhere 00 lei. Irányzat: szilárd.

Megérkezett a Bremen repülőgép Newyorkba

London, április 13.

Newyorki kábeljelentés szerint a mitchefieldi repülőgépre péntek este várták a Bremen német repülőgépet. Londonba eddig a repülőgép sorsáról semmi hír nem érkezett. A Daily Chronicle tegnap szikratáviratot küldött nyolc angol gőzösnek, melyek Amerika és Anglia között utban vannak az óceánon és valamennyitől azt kérdezte, hogy nem látták-e a Bremen. Mind a nyolc gőzös válasza tagadó volt. Számítás szerint csütörtök este tizenegy órakor a Bremennek már csak ötszáz mérföldnyire kellett lenni Ujfundlandtól. Reggel állítólag Ujfundland keleti partvidékén a levegőben motorzugást hallottak.

Newyorkból érkezett legújabb távirat szerint a Canadian Press azt írja, hogy a Bremen német repülőgépet amerikai időszámítás szerint tegnap délelőtt tíz óra negyvennyolc perckor az Uj skóciai Eigsportth felett látták elrepülni.

Késő éjjel jelentik, hogy a Bremen tegnap Newyorkba érkezett, ahol hatalmas ovációban részesítették. Európai időszámítás szerint este félkilenc órakor, ami nálunk fél-tíznek felel meg, jelent meg a Bremen három utasával Newyork felett. Nagy repülőraj fogadta, amely elkísérte a repülőgépre és ott megtörtént a leszállás. Leirhatatlan lelkesedés uralkodik egész Newyorkban.

Mihály király első áldozása. Bukarestből jelentik: Mihály király tegnap áldozott először a patriárka előtt. Ez alkalommal a cotroceni kápolnában istentisztelet volt, amelyen Elena anyahercegnő, Erzsébet görög exszkirálynő, Pál jugoszláv herceg és Olga jugoszláv hercegnő vettek részt.

Üdvös takarékosági intézkedés. Coste Gyula dr. prefektus kezdeményezésére Temesvármegye összes főszolgabírói kötelesek elsajátítani az állami könyvelést. Ennek az intézkedésnek az lesz az eredménye, hogy a jövőben a községekbe való kiszállításoknál a főszolgabíró maga ellenőrizheti a községi költségvetést és elkerülhető az, hogy a központból küldjenek ki e célra könyvelőt. Ezzel költséget takarítanak meg. Coste Gyula dr. intézkedése követendő példaként állhat a többi megyék prefektusai előtt.

Megjelent már és mindenbódeban és az egyes rikkancsoknál is megkapja az új lakbérleti törvény teljes szövegét és magyarázatát

Ára
10
lei

Felelős kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.

Nyomatott a »HELICON« Bányati Nyomda Részvénytársaságnál Timisoara.